

in samenwerking met

Den Haag

Gesprekken over de toekomst van Europa in de wereld

De EU en haar zuidelijke buurlanden: De behoefte aan een open geest, open oren en open ogen

Den Haag, Donderdag, 28 oktober 2021

Samenvatting

Conferentie over
de **toekomst**
van **Europa**

Den Haag & Europa

Den Haag heeft een lange geschiedenis en een sterke connectie met Europa. In onze Internationale Stad van Vrede & Recht werken meer dan 7000 inwoners bij meer dan 30 Europese organisaties gevestigd in de stad. Als Internationale Stad geloven wij in de kracht van samenwerking, zowel in de stad als op het Europese niveau om vorm te geven aan de toekomst van Europa. Daarom creëren we in Den Haag inspirerende ontmoetingsplekken in samenwerking met onze lokale, nationale en internationale partners om bewoners te betrekken bij het werk van onze Internationale Stad van Vrede & Recht.

Alleen samen realiseren wij een gedeelde Europese toekomst!

Vragen of opmerkingen?

Contacteer ons via 'Europa@denhaag.nl'

Samenvatting

Rond de 30 landen en gebieden, rijkend van de Atlantische kust van Afrika tot aan de Khyber Pas, vormen de wijdere buurlanden aan de zuidgrens van de Europese Unie. Het gebied omvat een aantal regio's en sub-gebieden, waaronder de Sahel, de Maghreb, de Rode Zee-regio, de Levant en het Arabisch Schiereiland. Hoewel Iran en Afghanistan geen directe buurlanden zijn, liggen de landen dichtbij genoeg om ook van belang te zijn voor de EU. In toenemende mate zijn gebeurtenissen in de Zuidelijke buurlanden van belang voor de geëngageerde Europese burgers. Al te vaak wordt de regio gezien vanuit een negatieve en bekrompen lens, geassocieerd met specifieke thema's zoals migratie, radicalisering en conflict. Maar interacties tussen Europa en deze megaregio zijn niet nieuw, en deze zijn dan ook complex en veelzijdig. Het volstaat te zeggen dat van de ongeveer dertig landen en territoria in Europa's Zuidelijke buurlanden, alleen Saudi-Arabië nooit gekoloniseerd is geweest door een Europees land in de recente geschiedenis.

LINKS Europe heeft in samenwerking met Gemeente Den Haag op donderdag, 28 oktober 2021 de tweede in een reeks evenementen getiteld **“Gesprekken over de toekomst van Europa in de wereld”** georganiseerd op haar kantoor aan de Lange Voorhout 43 in Den Haag. De serie is onderdeel van het EU-proces “Conferentie over de toekomst van Europa”. De gespreksleider van het evenement, Mr. Jesse van Velzen, verwelkomde de deelnemers namens de internationale afdeling van Gemeente Den Haag end LINKS Europe en introduceerde het onderwerp van de dag: **De EU's Zuidelijke Buurtschap en de behoefte aan open geest, open oren en open ogen.**

Het eerste deel van het gesprek bestond uit een paneldiscussie voorgeleid door Mr. Van Velzen. Het panel bestond uit Dr. Dennis Sammut, Directeur van LINKS Europe; Dr. Sylvia Burgh, Associate Professor van Development Management and Governance bij het International Institute of Social Studies (ISS) van de Erasmus Universiteit, en Senior Researcher bij de Centre of Expertise on Global Governance aan de Haagse Hogeschool; en de heer Tristan Ober, beleidsmedewerker radicalisering en polarisatie bij Gemeente Den Haag.

In het tweede deel van het gesprek, deelden de aanwezige participanten- die bestonden uit vertegenwoordigers van verschillende gemeenschappen wonende in Den Haag, studenten, academici, maatschappelijke vertegenwoordigers en betrokkene inwoners van Den Haag- hun meningen over het onderwerp dat ter discussie stond. Uiteindelijk hebben 24 aanwezige deelnemers hun punt geuit in de vorm van korte opmerkingen na de presentaties van het panel.

De serie ‘Gesprekken over de toekomst van Europa in de wereld’ heeft het doel om diverse ideeën en opvattingen bij elkaar te brengen en discussies te stimuleren in het kader van de ‘Conferentie over de Toekomst van Europa’. De opinies die tijdens het evenement of in de verslagen worden gedeeld komen niet per se overeen met de standpunten van LINKS Europe of Gemeente Den Haag.

I. Waarom wij ons met open geest, open oren en open ogen moeten betrekken met de regio

“Betrokken raken met de Zuidelijke buurlanden met open geest, open oren en open ogen is absoluut het juiste om te doen”

Sprekers en deelnemers aan het evenement verwelkomden de aanpak om met open geest, open oren en open ogen betrokken te raken met de buurtschap. Een open geest was nodig voor het benaderen en spreken over de regio zonder: belastende bagage van vooroordelen, simplistische generalisaties en culturele remmingen. De EU in al haar verschillende dimensies heeft behoefte aan het openhouden van de oren, of in andere woorden: de EU zal evenveel of meer moeten luisteren dan spreken, want alleen zo kunnen wij toenadering zoeken tot de regio en trachten de complexiteiten die daarbij komen kijken te begrijpen. Het is ook nodig om de ogen open te houden voor ontwikkelingen en processen, waarvan sommige nieuwe kansen kunnen bieden voor betrokkenheid, maar andere ook risico's voor veiligheid en welvaart voor de EU en Europese burgers met zich mee kunnen brengen.

II. De uitdagingen en kansen

“Hoewel de Zuidelijke buurlanden tal van moeilijke uitdagingen kent die soms zelfs voor de EU een risico vormen, is het essentieel om te blijven herinneren dat dit een zeer dynamische regio is dat veel kansen biedt”

Tijdens het verloop van het gesprek, hebben de sprekers en participanten talrijke uitdagingen en kansen in de relatie tussen de EU en de Zuidelijke Buurtschap uitgelicht. Armoede, conflicten en instabiliteit, illegale migratie, radicalisering, een legitimiteitscrisis, corruptie, ongelijkheden, onrechtvaardigheden, en een tekort aan vertrouwen tussen de burger en de overheid werden gezien als de lastigste uitdagingen voor de regio – uitdagingen die ook centraal stonden aan de relatie met de Europese Unie.

Anderzijds is de Zuidelijke Buurtschap ook een dynamische regio, met veel kansen. Oprechte en vaak ook diepgewortelde hervormingen zijn aan de gang in een aantal landen; de bevolking is overweldigend jong met ambities om gezamenlijk aan een betere toekomst te bouwen. De gebieden ten zuiden van de EU kennen genoeg aantrekkelijke zakenkansen voor Europeanen om zich in vast te bijten. Een solide partnerschap tussen de EU en de landen in de regio biedt ook goede vooruitzichten voor coöperatie op het gebied van veiligheid wat in het belang is van beide partijen. Ondanks het feit dat er veel onopgeloste conflicten in de regio voortborduren, heeft de EU het potentieel om bij te dragen aan de resolutie van deze conflicten.

Er was ook flinke kritiek op hoe Europa te werk ging met betrekking tot deze megaregio. Hierbij werd ook de versplintering in het toenaderingsbeleid van de EU en de lidstaten met de regio aangekaart; de EU haar afhankelijkheid van de relatie met de overheden in de regio dat ten koste ging van de bredere samenleving; de serieuze problemen

met EU-communicatiestrategieën; en problemen bij het in overeenstemming brengen van verschillende doelen en prioriteiten, vaak verergerd door een korte-termijn benadering van wat diepgewortelde problemen op de lange termijn zijn.

III. Migratie

“Migranten uit het Zuiden komen niet naar Europa omdat ze het leuk vinden – ze komen omdat ze op de vlucht zijn voor armoede, instabiliteit en autoritarisme”

De kwestie rondom migratie werd besproken door zowel panelleden als deelnemers. Velen waren bezorgd dat de kwestie van illegale migratie werd uitgebuit door extremistische politieke groeperingen, en dat dit de perceptie van Europese burgers op de hele kwestie over de Zuidelijke buurlanden kleurt. De omvang van het probleem van illegale migratie wordt vaak overdreven. Veel deelnemers spraken over de noodzaak om de onderliggende oorzaken van migratie aan te pakken. Europa – en dit zou samenwerking tussen de lidstaten en de Europese instellingen in moeten houden in plaats van een versplinterde aanpak – hoort zich te focussen op deze hoofdoorzaken. Zoals een panellid het verwoordde, migranten uit het Zuiden komen niet naar Europa omdat ze het leuk vinden – ze komen omdat ze op de vlucht zijn voor armoede, instabiliteit en autoritarisme. Verschillende deelnemers bespraken de kwestie van de omstandigheden rondom illegale/irreguliere migranten in Europa en vroegen om deze migranten met meer respect te behandelen, hierbij ligt de nadruk op het helpen van deze mensen om een nieuw leven op te bouwen.

IV. Radicalisering

“Dialoog tussen diasporagemeenschappen en lokale gemeenten moet worden gebaseerd op gemeenschappelijk respect”

Het probleem van radicalisering in Europa wordt vaak bediscussieerd aan de hand van de relatie met de Zuidelijke buurlanden. Anekdotisch bewijs suggereert echter dat het oploaaien van geweld geïnspireerd door radicalisering vaak het gevolg is van problemen op eigen bodem. In veel Europese steden zijn er grote diasporagemeenschappen en juist de dialoog tussen hen en de lokale autoriteiten moet gebaseerd zijn op wederzijds respect. In Den Haag heeft 56% van de bevolking een migrantenachtergrond, dat houdt in dat tenminste één van de ouders niet volledig Nederlandse nationaliteit bezit. De gemeente werkt hard om een constante dialoog op te bouwen met verschillende gemeenschappen, maar soms verschijnen er mensen die met een identiteitsprobleem te kampen hebben: ze kunnen zich niet identificeren met Nederland, noch met het land van hun etnische afkomst. Dit is waar extremistische elementen in het spel kunnen komen en uiteindelijk zelfs een radicaliserend effect op individuen kunnen uitoefenen.

De Europese Unie kan een positieve bijdrage leveren door de dialoog en interactie tussen gemeenschappen en gemeenten in Europa en hun collega's in de Zuidelijke buurlanden te bevorderen en te faciliteren.

EU-regeringen moeten ook zorgen voor goede betrekkingen met hun tegenhangers in de zuidelijke buurlanden. Het ontbreken daarvan zorgt voor complicaties, zoals bleek toen Nederlandse paspoorthouders het staatsburgerschap werd ingetrokken maar de repatriëring niet lukte vanwege de slechte diplomatieke relaties tussen de Nederlandse regering en de regeringen van de landen van herkomst. Hierdoor zijn een aantal personen in een juridisch dilemma terecht gekomen, wat mogelijk ook een veiligheidsrisico vormde. Ook bestond het risico dat een actievere Europese rol bij vraagstukken rondom veiligheid in de Zuidelijke buurlanden, als onderdeel van een beleid om de regio te stabiliseren, een tegenreactie zou kunnen uitlokken van jihadisten die de veiligheid in het gering zouden kunnen brengen. Het verbeteren van de communicatiestrategie van de EU omtrent deze kwesties is daarom ook absoluut essentieel.

V. Mislukte strategieën en de behoefte aan een radicale heroverweging

“In haar omgang met de zuidelijke buurlanden moet de EU nadruk leggen op het opbouwen van de veerkracht van de samenleving, niet de regering”

Verschillende mensen spraken over de mislukte westerse strategieën van de afgelopen twee decennia en de behoefte aan een radicale heroverweging van de strategie ten overstaande van de Zuidelijke buurlanden. De situatie zoals die er nu voorstaat zorgt voor een sfeer van wantrouwen. Het opbouwen van vertrouwen tussen de EU en de landen en samenlevingen van de Zuidelijke Buurtschap werd door veel deelnemers als een noodzakelijke en dringende prioriteit aangemerkt. In de toekomst is het van essentieel belang dat de nadruk wordt gegeven aan het versterken van de veerkracht van samenlevingen, niet van regeringen.

- (a) De EU en het Westen in het algemeen hebben stabiliteit boven democratie geplaatst. In sommige landen wordt het gezien als een verlengstuk van het beleid van onderdrukking door de overheid.
- (b) Er bestaan spanningen als gevolg van de resultaten van het EU-beleid, aangezien deze soms tegenstrijdig lijken.
- (c) Conditionaliteit is een mes dat aan twee kanten snijdt; het belemmert soms het eigen vermogen van de EU om haar plannen en doelstellingen te verwezenlijken.
- (d) Deelnemers waren bezorgd over het feit dat het denken binnen de EU-instellingen gericht was op het bieden van militaire oplossingen voor niet-militaire problemen. Als er consensus bestaat

“Het risico bestaat dat de EU bij het aanpakken van niet-militaire problemen in het Zuiden in de verleiding komt om militaire oplossingen te gebruiken”

VI. Tekortkomingen in EU-communicatie

“Nu de EU overweegt haar militaire aanwezigheid in het Zuidelijk buurlanden te vergroten, moet de kwestie van wat de EU wil bereiken in de regio, en waarom, zeer zorgvuldig en volledig worden uitgelegd”

dat de kern en oorzaken van veel van de problemen in de Zuidelijke buurlanden van sociale, economische of politieke aard zijn, kan het als kortzichtig worden opgevat dat een militaire oplossing hiervoor wordt geboden.

Meerdere deelnemers aan het evenement hebben hun bezorgdheid over de communicatiestrategie van de EU geuit, waarbij sommigen de situatie dusdanig ernstig beschreven dat een schadelimitatie beleid op zijn plaats zou zijn. EU-berichtgeving wordt soms als verwarrend en tegenstrijdig ervaren. Nu de EU overweegt haar militaire aanwezigheid in het Zuidelijk Nabuurschap te vergroten, moet de kwestie van wat de EU wil bereiken in de regio, en waarom, zeer zorgvuldig en volledig worden uitgelegd. De bagage van Europees koloniale overheersing in vrijwel alle landen in het Zuidelijk buurlanden kan niet worden genegeerd.

VII. Jongeren vormen de sleutel tot toekomstige betrokkenheid bij de regio

Veel deelnemers benadrukten de belangrijke rol die jongeren kunnen vervullen bij het elkaar tegemoetkomen en het verbeteren van de dialoog tussen de EU en haar zuidelijke buurlanden.

(a) Jongeren in de EU moeten veel beter worden geïnformeerd over wat/wie de Zuidelijke buurlanden inhoudt/zijn, en de problemen die in verband staan met deze regio; we mogen geen informatievacuüm toestaan dat vervolgens kan worden gevuld door extremisten.

“Jongeren in de EU moeten veel beter worden geïnformeerd over wat de Zuidelijke buurlanden en deze regio precies inhoudt en de problemen die in verband staan met de regio; we mogen geen informatievacuüm toestaan dat vervolgens kan worden gevuld door extremisten”

VIII. De noodzaak om met meerdere partijen samen te werken

“De EU moet veel innovatiever zijn in het creëren van kansen voor gedecentraliseerde samenwerking met de Zuidelijk buurlanden”

IX. Het bevorderen van zakelijke contacten; welvaartscreatie; en het verminderen van onrecht en ongelijkheid

(b) In onderwijsinstellingen in EU-landen, moeten er meer kansen worden geboden voor dialoog tussen leerlingen en studenten met een migratieachtergrond en andere.

(c) Extra financiering moet beschikbaar worden gesteld voor universitaire uitwisselingen tussen EU-universiteiten en universiteiten gelegen in landen behorend tot de Zuidelijke Buurtschap.

Het thema van *gedecentraliseerde samenwerking* tussen de EU en het Zuidelijk buurlanden werd door vrijwel alle deelnemers aan het evenement aan de orde gesteld. De EU zou een manier moeten vinden om door het knelpunt van streng gecontroleerde centrale overheden te breken en op lokaal niveau samen te werken met gemeenschappen, gemeenten, het maatschappelijk middenveld en het bedrijfsleven. Velen spraken zich uit voor een “bottom-up” benadering, hoewel ook de moeilijkheid hiervan werd erkend.

Men was van mening dat de EU, waar nodig, betrokken moet raken bij het opbouwen van vertrouwen binnen de samenlevingen in de landen van het Zuidelijk Nabuurschap. Er werden echter ook zorgen geuit over de paternalistische ondertonen die bij dergelijk beleid onverbiddeijk naar boven komen drijven. Met name als het ging om het bevorderen van Europese waarden. De benadering moet een aanbod zijn om wederzijds voordelige waarden te delen, niet om Europese waarden aan de ander op te leggen.

Veel deelnemers erkenden dat het ontwikkelen van zakelijke relaties tussen de EU en de Zuidelijke buurlanden een positieve ontwikkeling vormt en dat dit op dusdanige wijze gedaan kan worden dat het in ieders voordeel uitpakt. Er werd bezorgdheid geuit over het voordoen van onrecht in veel landen in de regio, en dit werd ook gezien als een factor dat tot meer instabiliteit en conflict zou kunnen leiden dan zelfs armoede.

“We moeten duidelijk zijn wat voor soort groei we zoeken”

X. Manieren om beter betrokken te raken

“Het is belangrijk om een goed en weloverwogen discours te bedrijven bij het promoten van Europese normen en waarden, en het risico te vermijden arrogant en betuttelend over te komen”

Terwijl de EU het vaak heeft over het belang van economische groei in de landen van de Zuidelijke buurlanden, is het veel minder duidelijk wat voor groei ze voor ogen heeft, en of ze voorstander is van neoliberale hervormingen.

Vrijwel alle panelleden en deelnemers aan het evenement hebben hun steun geuit voor meer EU-betrokkenheid bij het Zuidelijk Nabuurschap, maar riepen ook op tot een andere aanpak waarbij onder andere wordt gekeken naar:

- (a) Een meer gezamenlijke aanpak bij het werk van de EU-instellingen en de lidstaten;
- (b) De ontwikkeling binnen de EU van meer kennis over de landen van de megaregio en hun samenlevingen, waarbij ook wordt gekeken naar de wereld buiten de hoofdsteden;
- (c) EU-actoren die meer politieke scherpzinnigheid tonen en zich genuanceerder uitlaten, en daarbij ook zich bereid tonen om met moeilijke tegenhangers contact te zoeken;
- (d) Het beter gebruik maken van “Soft power” mechanismen; meer mens-tot-mens contacten op verschillende niveaus, maar ook het bevorderen van kaders die het mogelijk maken voor landen in de Zuidelijke buurlanden om kennis rondom goede praktijken onderling te delen;
- (e) Het belang om vraagstukken in het juiste perspectief te plaatsen, bijvoorbeeld door het migratieprobleem niet te overdrijven; En door de hoge prijs te erkennen die landen en gemeenschappen in de Zuidelijke buurlanden hebben moeten betalen als gevolg van gewelddadige radicalisering. Er werd ook benadrukt dat het belangrijk was om een goed discours te bedrijven bij het promoten van Europese normen en waarden, waarbij het risico wordt vermeden om arrogant of betuttelend over te komen.

Geen van de participanten die bijdroegen aan het gesprek onderschatten de moeilijkheid en complexiteit van het betrokken raken bij de Zuidelijke buurlanden. Ze pleitten immers allemaal voor een beter begrip van deze moeilijkheden en complexiteiten. Maar er heerste ook het gevoel dat de zaken niet goed liepen en dat er iets hieraan moest worden gedaan. Dat de burgers van Europa geen toeschouwers van dit proces moeten zijn, maar deel uit moeten maken van dit proces van betrokkenheid.

Over de Conferentie over de toekomst van Europa

De Conferentie over de toekomst van Europa is een door burgers geleide reeks debatten en discussies die mensen uit heel Europa in staat zal stellen om hun ideeën te delen en onze gemeenschappelijke toekomst mee vorm te geven.

De Conferentie is de eerste in haar soort: als een belangrijke, pan-Europese, democratische oefening biedt zij een nieuw publiek forum voor een open, inclusief en transparant debat met de burgers over een aantal belangrijke prioriteiten en uitdagingen.

Het maakt deel uit van de belofte van Voorzitter von der Leyen om de Europeanen meer zeggenschap te geven over wat de EU doet en hoe het voor hen werkt. Alle Europeanen - wie ze ook zijn en waar ze zich ook bevinden - kunnen deelnemen.

De Conferentie wil onze diversiteit weergeven en Europa verder brengen dan zijn hoofdsteden, door alle hoeken van de EU te bereiken en de band tussen de Europeanen en de instellingen die hen dienen, te versterken. Het doet dit via een groot aantal Conferentie-evenementen en debatten die overal in de EU worden georganiseerd, en via een interactief, meertalig, digitaal platform. Vooral jongeren worden aangemoedigd om deel te nemen en hun ideeën te delen. Europese, nationale, regionale en lokale autoriteiten, alsook maatschappelijke en andere organisaties kunnen ook evenementen organiseren om er zoveel mogelijk mensen bij te betrekken. #TheFuturesYours

Voor meer informatie: www.futureu.europa.eu

Over LINKS Europe

LINKS Europe is een in Den Haag gevestigde stichting die ijvert voor de vreedzame oplossing van conflicten en voor een veilig en welvarend Europa, in vriendschap en solidariteit met zijn buurlanden. Onze activiteiten zijn georganiseerd rond vijf thematische gebieden:

1. **Vrede door dialoog en het scheppen van vertrouwen**

LINKS Europe is een organisatie voor vredesopbouw. Wij steunen het streven naar vrede door middel van initiatieven in het kader van track 2 en track 1.5, onder meer door middel van dialoog en het opbouwen van vertrouwen. Onze activiteiten zijn momenteel voornamelijk gericht op gebieden in de buurlanden van de EU, met bijzondere nadruk op de Zuidelijke Kaukasus.

2. **Een Europese Unie in vriendschap en solidariteit met haar buurlanden**

LINKS-Europe is er vast van overtuigd dat vrede en welvaart in Europa sterk afhankelijk zijn van vrede en welvaart in de buurlanden van Europa. Het steunt een uitgebreid engagement van de EU voor de toekomst van de aangrenzende regio's, onder meer door politieke en economische samenwerking, steun voor vredesinitiatieven en uitgebreide intermenselijke contacten. Wij groeperen de buurlanden van de EU in zes clusters: Noord-Afrika en de Sahel; Turkije, de Balkan en de Levant; Rusland en Oost-Europa; de Zuidelijke Kaukasus; de Golf- en de Rode Zeeregio; en Centraal-Azië. Hoewel elke cluster zijn eigen specifieke kenmerken heeft, zijn er ook een aantal gemeenschappelijke kenmerken die voortvloeien uit geografische nabijheid en gemeenschappelijke historische ervaringen en banden.

3. **Een Globaal Europa dat veiligheid, zekerheid en welvaart biedt aan zijn bevolking en een kracht is voor het goede**

De toenemende ambitie van Europa om een geopolitieke speler op het wereldtoneel te worden, is een gevolg van de noodzaak. Wij geloven dat dit zal gebeuren ondanks de tegenzin van sommigen en de tekortkomingen van anderen. Het is dan ook van belang dat wij ons in dit debat mengen en mee vorm helpen geven aan het nieuwe globale Europa dat zijn burgers veiligheid, zekerheid en welvaart

kan bieden en een kracht ten goede kan zijn in de wereld. Het proces van de “Conferentie over de toekomst van Europa” biedt ons een uitstekend richtpunt en platform om dit op een gestructureerde manier te doen.

4. **Connectiviteit als instrument voor vrede en welvaart**

In een wereld waarin de onderlinge afhankelijkheid steeds groter wordt, is isolement niet de oplossing. Het ontwikkelen van een goede connectiviteit die voor alle betrokkenen goed werkt, is een van de grootste uitdagingen van deze tijd. Connectiviteit, op gebieden zoals vervoer en communicatie, is ook een potentieel instrument voor vrede, het verbeteren van handel en bedrijfsleven, het vergemakkelijken van contacten tussen mensen en het in staat stellen van landen en gemeenschappen om gezamenlijke belangen te ontwikkelen. LINKS Europe levert een bijdrage aan het debat over de vraag hoe connectiviteit kan bijdragen tot vrede en welvaart.

5. **Inzicht in radicalisering en de ontwikkeling van reacties daarop**

Globalisering en connectiviteit hebben ook hun negatieve aspecten. Radicalisering heeft blijk gegeven van een vermogen om zich snel te verspreiden, hetgeen vaak tot geweld leidt. Kwetsbare groepen - of het nu gaat om hele gemeenschappen en stammen in de Sahel, of ontgoochelde zonen van migranten in Parijs - worden gemakkelijk het slachtoffer van radicalisering. Geen enkele religieuze of etnische groep is immuun. Ook blanke gemeenschappen die getroffen worden door een economische malaise, geven zich vaak over aan extreme ideeën, waardoor sommigen geweld als een oplossing zien. LINKS Europe werkt aan het begrijpen van deze verschijnselen, waaronder het verband tussen radicalisering en gewelddadige conflicten, en aan manieren om deze gevaarlijke trend tegen te gaan.

office@links-europe.eu
www.links-europe.eu
www.commonspace.eu

Fluwelen Burgwal 58
2511 CJ The Hague
The Netherlands

Lange Voorhout 43
2514 EC The Hague
The Netherlands